

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Г. № 3 / К. С. 3 / 2003
Дата 10.03.2003

205

**Православен център за църковно-държавни и междуцърковни
отношения**

ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082

*К
За държавен
прокурорски по доклад
судни С
10.03.2003*

До

**Конституционния съд
на Република България**

Тук

СТ А Н О В И Щ Е

на

**ПРАВОСЛАВЕН ЦЕНТЪР ЗА ЦЪРКОВНО-ДЪРЖАВНИ И
МЕЖДУЦЪРКОВНИ ОТНОШЕНИЯ**

по

КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 3 / 2003г.

Уважаеми г-н Председател на Конституционния съд

Православният център за църковно-държавни и междуцърковни отношения изказва благодарност на почитаемия Конституционен съд, че е привлечен като заинтересована страна по посоченото дело.

По отношение на внесеното Искане от петдесет народни представители от 39-то Народно събрание за обявяване като противоконституционни на отделни разпоредби от Закона за вероизповеданията / ЗВ /, приет на 20.12.2002г. и обнародван в "Държавен вестник", бр.120, 29.12.2002г., нашето становище е следното:

Новият Закон за вероизповеданията, е бесспорно демократичен закон, отговарящ на обществените потребности, които времето след 10 ноември 1989г. постави на дневен ред.

Законът е изготвен и приет при пълно съобразяване с принципните препоръки, направени в експертизата на Съвета на Европа по отношение на разгледания в 38-то Народно събрание и приет на първо четене законопроект.

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

Като цяло новият Закон за вероизповеданията осигурява свобода и равнопоставеност на религиозните общности, създава възможности за по-мощно разгръщане на тяхната дейност по утвърждаване на духовните ценности в българското общество и дава гаранции за предотвратяване на дискриминацията на религиозна основа. Той отрежда достойно място на религиозните общности в живота на страната.

Съобразен е с международните стандарти и гарантира както равнопоставеност, така и защита на религиозните права и свободи. В него са залегнали основни положения на Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи и на Международния пакт за граждански права на ООН, съобразени с разбирането на българските законодатели, че свободата на религиозните убеждения е лична и ненакърнима част от общите права на човека. Това променя качествено законодателната рамка по отношение на вероизповеданията:

1. Извършването на регистрацията от независимата съдебна власт гарантира невъзможността за намеса на изпълнителната власт в самоуправлението на изповеданията, в зависимост от политическата конюнктура.
2. Дирекция "Вероизповедания" на Министерския съвет се трансформира от контролиращ в консултиращ и координиращ орган. Тя се превръща в обслужваща администрация, която следва да подпомага вероизповеданията в дейността им и се явява гарант за спазването на религиозните права.
3. ЗВ дава възможност за разгръщане на широка социална, образователна и здравна дейност от страна на вероизповеданията, чрез която те да заемат полагащото им се място и активна позиция в обществения живот.
4. Предвидена е възможността вероизповеданията да получат данъчни, митнически и кредитни облекчения, както и да бъдат подпомагани по много начини от централната и местната власт.
5. Законодателят премахва тоталитарната политика на отнемане имуществата на вероизповеданията, като въвежда реституционни текстове и надежден механизъм за доказване на правоприемството.
6. Отменя се ограничителният чл.133а от Закона за лицата и семейството, който даваше възможност на изпълнителната власт да преценява по целесъобразност кои сдружения и фондации да получават правото на регистрация и на кои да бъде отказвана.

**Православен център за църковно-държавни и междуцърковни
отношения**

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

Приетият от законотворците чл.7 от ЗВ не само, че не е груба намеса във вътрешните работи на самоуправляемите религиозни общности, както се твърди в Искането от петдесетте депутати, сезирали почитаемия Конституционен. Нещо повече, **не противоречи и на Конституцията на Република България и член 7, ал. 4.**

По принцип, ограничителни разпоредби по отношение на вероизповеданията има и в законодателствата на други европейски страни. Считаме, че неправилно се подхожда към оспорването на чл. 7, ал.4 от ЗВ, защото в Искането въпросната алинея се разглежда извън контекста от ал.1 на същия член 7. Така лансираното там становище се явява неправилна интерпретация в сферата на гражданските права на чисто личния вътрешно интимен избор и свобода .Що се отнася до разпоредбите на чл. 7, следва те да се разглеждат като отнасящи се само до изключително тежки случаи, застрашаващи националната сигурност / в това число става въпрос и за тероризъм /, обществения ред, здравето и морала. Още повече, че предвидените санкции се налагат не от орган на изпълнителната власт, а от съда. Това положение отговаря напълно на изискванията по смисъла на чл.9, т.1 и 2 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, където също се фиксират вижданията на българския законодател, намерили място в член 7 от ЗВ.

Искането за обявяване в противоконституционност на чл.10, ал.1 и ал..2 от Закона за вероизповеданията / ЗВ /, с приложената аргументация към тях, е несъстоятелна. Особено в частта с направената в него интерпретация за неравноправното и привилегировано положение, което според тях се отрежда на БПЦ спрямо останалите вероизповедания с необоснования извод за произтичащо от това нарушаване на европейските стандарти, относно тази неравнопоставеност.Нещо повече, приложените в Искането аргументи показват неразбирането на сезиралите Конституционния съд народни представители поне по следните въпроси:

1. За същността на понятието “Църква”.
2. За Църквата като неразделна част от Вселенското православие.
3. За Българската православна църква, като правоприемник на учредената през 870г. християнска институция.

Какво означава чл.10, ал. 1 ? Във връзка с твърдението, че има пряка противоконституционна намеса във вътрешното устройство на БПЦ е налице пълно неразбиране, защото в Република България няма друг представител и изразител на Източното православие, освен БПЦ.

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

За държавата официалната институция, която би трябвало да носи името Българска православна църква, е тази, която отговаря изцяло на каноните на Вселенското православие. В този смисъл член 10, ал.1 на Закона за вероизповеданията представлява само едно естествено развитие на чл. 13, ал.3 от Конституцията на Република България.

Той не само, че не се явява нарушение във вътрешните работи на автокефалната БПЦ, но и създава гаранции за пряко съобразяване на държавата с каноничните норми и свързането им с българския съвременен правен мир. Чл. 10 от ЗВ напълно отговаря на чл.9 от Символа на вярата, където се съдържа учението на Христовата църква и се посочват нейните свойства, отличаващи я от всички останали човешки общества и организации. По този начин доразвива чл. 13, ал.3 от Конституцията на Република България, като се съобразява директно с разпорежданията на основата на църковната “конституция”, каквато за гражданския мир се явява Символът на вярата.

Ето защо ни се иска да развием пред уважаемите конституционни съдии съдържанието на чл.10, ал1:

- “Традиционно вероизповедание в Република България е източното православие.”

Това означава повторение и доразвиване по смисъл от законодателя на текста от Конституцията на Република България.

По известни на всички българи причини и на множество запознати с родната ни история специалисти извън страната ни, законодателят е отредил почетно място на БПЦ в ЗВ, което без да поражда никакви привилегии е намерило място в този демократичен закон.

-“То има историческа роля за българската държава и актуално значение за държавния ѝ живот”. Безспорно БПЦ има огромно значение за българската нация и държавност. По времето на многовековната загуба на държавна независимост тя съхранява българския народ, поддържа образованието и националното му самосъзнание. През деветнадесети век БПЦ първа извоюва своята институционална независимост и стимулира националноосвободителните борби на българския народ. Чрез структурите на БПЦ се очертават естествените граници на българската нация.

Защо “актуално”? Законът за вероизповеданията отразява много точно историческата роля на БПЦ, която фактически и по смисъл се свързва с формулировката за “традиционно изповедание”, чийто единствен изразител в продължение на повече от 1130г. неизменно е БПЦ. Естествено е тази историческа истина да определя и съвременната актуална роля на БПЦ за българската държавност.

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

Това е констатация на една хилядолетна наша традиция, а не противоконституционна намеса, която предоставя незаконни привилегии. Защото в своето хилядолетно съществуване БПЦ е доказала, че е една от най-демократичните църкви в света.

Дори светското ни образование и новата българска просвета са дело на духовници от БПЦ. Статистически над 80% от гражданите на страната са православни християни, но никога те не са подтискали други религиозни общности. Въпреки че България е на границата на двете свръхрелигиозни цивилизации Християнството и Ислямът, у нас не е имало религиозни войни и дори религиозни конфликти. Това се дължи на нашия уникален църковно-държавен, междуцърковен и междурелигиозен опит, а най-сериозният гарант винаги е била БПЦ. По най-авторитетни признания, Църквата допринесе много за спасяването на българските евреи по времето на Втората световна война.

Именно този позитивен дух на традицията се долавя и в новия ЗВ.

- “Негов изразител и представител е самоуправляващата се Българска православна църква...”

Това означава, че законодателят е фиксира в новия ЗВ постигнатата чрез многовековна институционална еволюция висш статут на АВТОКЕФАЛНА Църква. Държава, в която Източното православно вероизповедание е традиционна религия, се характеризира с наличието на Автокефална / в смисъл на “самоуправляваща се” / поместна църква, с патриаршески статут, със синодално управление и пр, които са структури с хилядолетна история. Терминът “самоуправляваща се” за законодателя е свързан с разбирането на самата БПЦ по въпроса и е превод на църковноправното понятие “автокефален”. Той означава пълна самостоятелност във вътрешните дела при презумцията на зъдължителна принадлежност към Православната църква, която винаги се определя като Едната, Свята, Съборна и Апостолска Църква и представлява общност от поместни /локални/ православни църкви по целия свят.

Чл. 10,ал.1 се съобразява с изискванията на чл. 9 от Символа на вярата още с въвеждането на понятието “църква”. Това означава, че приема учението на Църквата Христова по въпроса и се съобразява с нейните свойства, които я отличават от всички останали общества и организации. Това означава, че законодателят приема:

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

I. Православното общо понятие за Църквата.

Чрез възплъщението, учението, кръстните страдания, смъртта и възкресението Си Син Божи извършил нашето изкупление. А за да има целият човешки род за всички времена възможност да усвоява Неговите изкупителни заслуги. Сам, Той основал на земята Църквата. В нея се дава на вярващите благодатта, т.е. силата на Светия Дух, която спасява и освещава човека.

От гледище на православно вероучение Църквата е богочовешки организъм или богочовешко единство, членовете на което са съединени помежду си чрез православната вяра, Божия закон, свещената йерархия и тайнствата.

В това определение са посочени четири белега или признака, които отличават истинската Христова църква:

1. Тя изповядва Исуса Христа като възплъттил се Син Божи и неин Глава.
2. Тя пази неизменно и неповредено Неговото истинско учение.
3. Църквата има богоустановена власт (йерархията).
4. Тя признава седем тайнства като благодатни средства.

II. Невидимото в Църквата като предмет на вярата в нея.

Да вярваме в Църквата ще рече благоговейно да я почитаме и да се покоряваме на нейното учение и заповеди, бидейки уверени, че в Църквата пребъдва, спасително действа, учи и управлява благодатта, която се излива от нейния Глава Исус Христос и от пребъдващия в нея Дух Свети. Макар, че вярата, по думите на апостола, “е жива представа на онова, за което се надяваме, и разкриване на онова, което се не вижда” /Евр. 11:1/, Църквата може е предмет на нашата вяра. Ние можем да вярваме в Църквата, като вземаме под внимание следното:

- макар че тя като богочовешко единство или по-точно като единство от вярващи хора е видима, а невидима е Божията благодат, която пребъдва в Църквата и се дава на вярващите, и тъкмо тя е същинският предмет за вярване в Църквата.
- в състава на Църквата влизат не само православните християни, които живеят на земята / това е видимата, земната Църква /, но и на всички светии, които са на небето, и всички християни, които са умрели с вяра и покаяние /това е невидимата, небесната Църква /.

Че Божията благодат наистина пребъдва в Църквата Христова и ще пребъдва до свършека на света, ние се уверяваме:

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

1. От това, че глава на Църквата е Сам Богочовекът Иисус Христос, Който е пълен с благодат и истина / Йоан 1:14/ и Който изпълва с благодат и истина и тялото Си, сиреч Църквата / Йоан 1:16-17/. Св. апостол Павел казва за Иисуса Христа, че Бог Отец Го поставил над всичко Глава на Църквата, която е Негово тяло / Ефес. 1:22-23 /. Господ Иисус Христос като глава на Църквата обещал да пребъдва с вярващите на земята до свършека на света и всякога да пази Своята църква. Той казал: “Ще съградя църквата Си, и портите адови няма да ѝ надделеят” / Мат. 16:18 /. “Аз съм с вас през всички дни до свършека на света” / Мат. 28:20/.
2. Уверяваме се от това, че Господ Иисус е обещал на Своите ученици да им изпрати Дух Свети, за да пребъдва с тях / Йоан 15:26 /. И слезият на Петдесетница върху апостолите Дух Свети постоянно пребъдва в Църквата и поставя нейните пастири, чрез които в тайнствата се излива върху вярващите Божията благодат. Св. апостол Павел съветва пастирите църковни: “Внимавайте, прочее, върху себе си и върху цялото стадо, сред което Дух Свети ви е поставил епископи, да пасете църквата на Господа и Бога, която Той си придоби със Своята кръв” / Деян. 20:28/.

Членовете на земната Църква и тези на небесната образуват една Църква Христова.

-“..... която под името Патриаршия е правоприемник на Българската Екзархия.....”

Законодателят напълно основателно подчертава, че БПЦ под името патриаршия е правоприемник на Българската екзархия. Това е свързано с факта, че БПЦ от възстановяването на своята независимост през 1870г. до приемането на новия устав / януари 1951г. /, с който се възстановява патриаршеския ѝ статут, съществува под името Българска екзархия, по силата на султанския ферман от 1870г. Всички религиозни и имуществени права на БПЦ от предишните векове са възстановени именно на името на Българската екзархия, която се явява правоприемница на Първата и Втората Българска патриаршия от десети и тринадесети-четирнадесети век. Българската екзархия е призната официално от Константинополската вселенска патриаршия и останалите поместни православни църкви през февруари 1945 година. С това БПЦ се легитимира сред православната общност от църкви като официална, несхизматична Църква.

От друга страна, патриаршеският статут на една църква е най-висшият в йерархията на общността от поместни православни църкви. Ето защо БПЦ винаги се е стремяла, както и всяка поместна православна църква, към патриаршеския статут. Тя го получава при цар Петър през 927г., губи го при цар Самуил през 11 век, когато е понижена от византийците в архиепископия с център Охрид.

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

Възстановява го при цар Иван Асен Втори през 1235г. и го губи отново със завземането на Търново от османските турци. Важността да се притежава този статут проличава и от факта, че веднага след като получава признание на независимостта, т. е. автокефалията си през 1945г., БПЦ пристъпва към възстановяване на патриаршеския си статут.

Това е висш статут на църковната институция, достигнат от БПЦ, благодарение на вековната борба на нашите предшественици и поставянето му под съмнение представлява действия не само срещу Църквата като институция, но и срещу българската държавност и националната традиция.

По нататък в чл.10, ал.1 от ЗВ се показва институцията, която единствено би могла да представлява Православието пред българската държава и съответно би могла да носи името Българска православна църква. А именно, че тя трябва да "...е член на Едната, Свята, Съборна и Апостолска църква."

В случая законодателят се съобразява напълно с хилядолетното и неизменяемо църковно разбиране за **Единство на Църквата**. Това означава, че Църквата като богочовешки организъм има един Глава – Иисус Христос, и духовно се оживотворява от единия Дух Свети. Иисус Христос е не само Глава на Църквата, но и нейн Основоположник, нейна Основа.

Единството на Църквата не се нарушава от това, че съществуват много отделни и самостоятелни, независими една от друга църкви, например Йерусалимска, Антиохийска, Александрийска, Константинополска, Руска, Българска, Румънска, Сръбска и др.; те са поместни, народностни църкви. Ето защо, в отговор на тази част от възражението на сезиралите Конституционния съд народни представители в Искането им, че в страната има и други православни църкви / Руска, Румънска и пр. /, е необходимо да се отбележи, че това са официални представителства на други Поместни православни църкви и са със статут на църковни дипломатически мисии, както и БПЦ има такива зад граница.

Макар по видимата си уредба да са отделни, те откъм духовната си страна са всички членове на едното тяло – Христовата църква, и имат един глава – Иисус Христос, имат един дух на вяра и благодат.

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

Законодателят се съобразява с изложението на православната вяра за **Светост на Църквата.**

Църквата Христова е света, понеже е осветена от Иисус Христос чрез Неговите страдания и чрез установените от Него тайнства.

Светостта на Църквата трябва да се разбира в смисъл, че нейните членове са осветени и се стремят към нравствено усъвършенстване.

Безгрешни хора на земята няма, но несъвършенствата на членовете на Църквата не могат да я опорочат и да я лишат от нейната святост, защото тя получава живот и сила от Христа.

Онези членове на Църквата, които грешат, но се очистват чрез покаяние, не пречат на Църквата да бъде света; тя затова именно съществува, за да подпомага хората и да ги води към светост и спасение. Иисус Христос не е дошъл да призове праведници, а грешници към покаяние / Мат. 9:13 /.

Законодателят се е съобразил със задължителното църковно изискване за **Съборност на Църквата .**

Църквата Христова е СЪБОРНА или ВСЕЛЕНСКА поради това, че тя не се ограничава с определено място, време или народ, а приема в себе си повярвалите в Христа от всички места, времена и народи. Преди възнесението Си Иисус христос заповядва на Своите ученици: Идете, научете всички народи /Мат. 28:19 /; идете по цял свят и проповядвайте Евангелието на всички твари / Марк. 16:15 /.

Вселенската църква има това ценно преимущество, че на нея принадлежат великите Божии обещания, именно – че портите адови няма да и надделеят / Мат. 16:18 /; че в нея ще пребъде Божията слава в Иисуса Христа / 1 Петр. 5:10 /. Божии обещания са твърда гаранция, че вселенската Църква Христова никога не може нито да отпадне от вярата, нито да прегреша срещу истините на вярата или да изпадне в заблуда.

Църквата е ВСЕЛЕНСКА не само в пространствено и географскоотношение; тя е тя е ВСЕЛЕНСКА и по отношение истинността на учението си. Тя проповядва истини, които са божествени, а божествените истини имат универсално значение и непреходна стойност.

Истинската вселенска Църква се познава не по броя на нейните членове, а по чистотата и божествеността на учението, което тя проповядва, а това учение е дух и живот / Йоан 6:63/.

Църквата е вселенска, в смисъл съборна, както е преведено на български език в Символа на вярата. Тук думата СЪБОРНА има два смисъла: 1. Върховното управление на Църквата не е еднолично, а съборно, в смисъл синодално. 2. Църквата е живо и действено единение на Христа, йерархията и народа.

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

Понеже вселенската Църква включва в себе си всички истинно вярващи, необходимо е към нея да принадлежи всеки, който желае да получи спасение.

Законодателят зачита учението на Църквата, която е **Апостолска Църква**. В Символа на вярата Църквата е наречена още АПОСТОЛСКА. Тя е такава, понеже пази неизменно апостолското учение и апостолското приемство на даровете на Св. Дух, предавани чрез тайнството Свещенство. Апостолите са вложили в Църквата всичко, което се отнася до истината.

Като нарича Църквата АПОСТОЛСКА Символът на вярата с това ни учи да се придържаме твърдо в апостолското учение и да отбягваме всяко друго учение и всички учители, които не се основават върху учението на апостолите. Апостолското служение в Църквата Христова се продължава непрекъснато чрез **църковната йерархия** или свещенослужение.

Църковната йерархия съставляват пастирите и учителите църковни, т.е. епископите, презвитерите и дяконите. Йерархията на Православната църква води началото си от Самия Иисус Христос и от Св. Дух, Който слязъл над апостолите на Петдесетница. Оттогава тя се продължава непрекъснато чрез тайнството Свещенство.

Законодателят основателно е записал, че: Тя /БПЦ/ се ръководи от Светия Синод и се представлява от Българския Патриарх, който е и Митрополит Софийски”.

Всяка поместна православна църква се управлява от Синод, начело с патриарх, митрополит или архиепископ. Едни от синодите се състоят само от архиереи, а други от архиереи, свещеници и миряни. Българската православна църква също има синодална форма на управление. Изтъкването, че БПЦ се ръководи от Светия Синод, е израз на основния принцип в Православната църква, а именно, че тя функционира на “съборния принцип”, поради което се нарича “съборна”. Светият Синод, от своя страна, според църковното право се състои от епархийските началства – митрополитите, които са на действителна служба. Един от тях е Българският Патриарх, който по традиция в Православната църква е и митрополит на столицата, т.е. Софийски митрополит. Българският Патриарх е Председател на Св. Синод. Седалището на Българския патриарх е в административната столица на страната. За Република България това е София с принадлежащата ѝ митрополитска катедра. Отново се касае за историческа традиция и утвърдена понастоящем практика в православните страни.

Православен център за църковно-държавни и междуцърковни отношения

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

Това означава, че по отношение на патриаршеския статут в Закона за вероизповеданията е налице фактът на правилно отчетена хронологичност, защото този закон не предопределя формата на управление на БПЦ, а отразява вече съществуваща хилядолетна йерархична структура, съхранена и спазена според църковните канони/закони/ и в устава на БПЦ.

Всеки православен християнин трябва да познава своята църква и нейното учение, да я почита и да и се подчинява. А за да изпълни това свое задължение, трябва да знае какво изисква тя от своите членове. Това може да се узнае от Свещеното Писание, от правилата на светите апостоли, правилата на вселенските и поместните събори, творенията на светите отци и учители на Църквата и от установленията на самата Църква. Елементарни познания по въпросите на вярата и нравствеността отделните поместни православни църкви предлагат на своите членове в съответните катехизиси.

Гръцката дума **апостол** се превежда на български език с пратеник. Оттук наименованието на Църквата **апостолска** сочи нейната пратеническа мисия – Църквата е пратена в света, за да го преобрази в царство Божие.

Обявяването на БПЦ за юридическо лице /чл.10, ал.2 от ЗВ / на същата законова основа, както това е във всички европейски страни със сходна вероизповедна структура, където съществуват сходни народностни църкви, не носи никакви практически правни привилегии и последици спрямо останалите вероизповедания в страната. Категорично може да се подчертае, че не е нарушен конституционният принцип за равнопоставеност на вероизповеданията, защото той изрично се гарантира от чл.10, ал.3 на Закона за вероизповеданията, който изключва всякакви привилегии за БПЦ.

“Абсолютна” или “юридически перфектна” равнопоставеност между вероизповеданията не съществува в нито една държава по света. Свързаното с историческата традиция на съответния народ изповедание се извежда в една или друга относителна равнопоставеност спрямо останалите вероизповедания. Особено характерно е това положение в не малка част от европейските страни. В много страни от Европейския съюз могат да се посочат примери, където католическото, англиканското, лутеранското, православното и редица други вероизповедания се ползват с различен юридически статут спрямо останалите вероизповедания, без от това да произтичат привилегии за техните вярващи. В страни като Великобритания, Гърция, Италия, Германия, Австрия, Испания, почти в цяла Скандинавия и пр. съществува също практиката – Църквата на традиционната вяра да действа и да притежава юридически права “ex lege” от столетия.

**Православен център за църковно-държавни и междуцърковни
отношения**

**ПК 366, 1618 София България
Тел. (359 2) 216 315
GSM 088 724082**

В още по-голяма степен на привилегированост се ползват някои вероизповедания, като например мормоните в щата Юта на Съединените американски щати, ислямът в мюсюлманските страни и пр.

Това означава, че във всички гореизброени държави, според петдесетте народни представители, автори на разглеждането Искане, не съществува демократично управление.

В този смисъл Православният център за църковно-държавни и междуцърковни отношения счита, че новият Закон за вероизповеданията просто легитимира една нарушена историческа традиция и свързания с нея статут на Българската православна църква.

08.03.2003г.

С уважение:

Председател на ПЦЦДМО
проф. д-р Готю Коев

Изпълнителен директор
Никола Петков